





دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
گروه جغرافیا

عنوان:

**بررسی مسائل و مشکلات مدیریت شهری در شهرهای کوچک
(مطالعه موردی: شهرستان خواف)**

استاد راهنما:

دکتر محمد علی احمدیان

استاد مشاور:

دکتر محمد رحیم رهنما

پژوهش و نگارش:

غفور علیزاده

زمستان ۱۳۸۸

اظهارنامه

اینجانب غفور عزیزاده دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده پایان نامه «بررسی مسائل و مشکلات مدیریت شهری در شهرهای کوچک (مطالعه موردی: شهرستان خواف)» تحت راهنمایی جناب آقای دکتر محمد علی احمدیان متعهد می‌شوم:

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد و مقالات مستخرج با نام « دانشگاه فردوسی مشهد » و یا « Ferdowsi University of Mashhad » به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده‌اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که از موجود زنده (یا بافتهای آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

تاریخ امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه‌ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد.



صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

جلسه دفاع از پایان نامه آقای علیرضا عظیمی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته حرفه‌های گرایش
در ساعت ۱۰:۰۰ روز پنجشنبه در محل سالن اجتماعات دانشکده ادبیات با حضور امضا کنندگان ذیل
تشکیل گردید. پس از بررسی های لازم، هیات داوران پایان نامه نامبرده را با نمره به عدد ۱۹،
به حروف نوزده و با درجه خوب مورد تأیید قرار داد / نداد.

عنوان رساله

بررسی سبک‌های نوشتاری در متون ادبی (مطالعه موردی: نثر حراف)

امضا

هیئت داوران

- داور: دکتر علیرضا عظیمی
دانشیار گروه ادبیات دانشگاه فردوسی
- داور و نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر علیرضا عظیمی
گروه ادبیات دانشگاه فردوسی
- استاد راهنما: دکتر علیرضا عظیمی
گروه ادبیات دانشگاه فردوسی
- استاد مشاور: دکتر علیرضا عظیمی
گروه ادبیات دانشگاه فردوسی
- مدیر گروه: دکتر علیرضا عظیمی
گروه ادبیات دانشگاه فردوسی

علیرضا عظیمی
۱۳۹۸/۱۶

بسمه تعالی

فرم ارزشیابی پایان نامه کارشناسی ارشد

نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد علی احمدی شماره دانشجویی: ۱۰۱۰۱۰۱۰۱۰۱۰ گروه آموزشی: جغرافیا
رشته: جغرافیا گرایش: جغرافیای طبیعی تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۰۵/۰۱ نام و نام خانوادگی استاد راهنما: محمد علی احمدی
عنوان پایان نامه: بررسی نقش عوامل طبیعی در فرسایش خاک در منطقه کوه سوری (نرسه جنوب)

ملاحظات	نمره کسب شده	حداکثر نمره	معیارهای ارزشیابی
		۳	کیفیت نگارش و تدوین مطالب، حسن نگارش و رعایت دستورالعمل نگارش
			کیفیت تصاویر، اشکال و منحنی های استفاده شده
		۱۲	بررسی تاریخچه موضوع و بیان سابقه پژوهش در موضوع
			ابتکار و نوآوری
			ارزش علمی و یا کاربردی
			استفاده از منابع و مواخذ به لحاظ کمی و کیفی (به روز بودن)
		۳	کیفیت نظرات و پیشنهادات برای ادامه تحقیق
			تسلط به موضوع و توانایی در پاسخگویی به سئوالات در جلسه دفاع
		۳	نحوه ارائه (رعایت زمان، تنظیم موضوع، کیفیت ترانس پرستی و ...)
		۱	مقاله مستخرج از پایان نامه که براساس دستورالعمل تهیه و به تأیید استاد راهنما رسیده و به همراه پایان نامه تحویل گردیده است
		۱	تحویل به موقع گزارش ها
		۲۰	نمره پایان نامه

امضاء	نام دانشگاه	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیئت علمی
	فردوسی	دکتر	محمد علی احمدی	استاد راهنما
	فردوسی	دکتر	محمد علی احمدی	استاد مشاور
	فردوسی	استاد	محمد علی احمدی	عضو دفاع
	فردوسی	دکتر	محمد علی احمدی	عضو دفاع و نماینده تحصیلات تکمیلی

جلسه دفاع با حضور هیئت داوران تشکیل و پایان نامه با اخذ نمره به عده ۱۹ حروف نرسه جنوب با درجه کاملاً بدون اصلاحات پذیرفته شد.
 با اصلاحات پذیرفته شد (دانشجو موظف است تا تاریخ پایان نامه اصلاح شده خود را که با تأیید رسیده است به گروه آموزشی تحویل دهد).
 مردود شناخته شد.

گزارش نماینده تحصیلات تکمیلی:

نام و امضای نماینده تحصیلات تکمیلی: محمد علی احمدی

تاریخ و امضاء

نام مدیر گروه:

** (لطفاً به توضیحات مندرج در پشت برگه توجه فرمائید)**

محمد علی احمدی

محمد علی احمدی

کلیه حقوق این اثر مربوط به دانشگاه فردوسی
مشهد بوده و هر گونه سوء استفاده از آن
پیگرد قانونی دارد.

تقدیم به دو موجود مقدس:

آنان که ناتوان شدند تا من به توانایی برسم،
موهایشان سپید شد تا من در اجتماع روسپید
شوم و عاشقانه سوختند تا روشنگر راهم باشند و
گرمابخش وجودم؛

پدرم و مادرم

و همچنین تقدیم به:

همسر صبور و مهربانم

و برادران و خواهران عزیزم که در تمام

مراحل تحصیل مشوقم بوده اند.

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس بیکران، ذات بی نیاز معبودی را سزد که ذکرش تسلی دل عاشقان و طمأنینه قلب عارفان است. آنکه به قلم، قداست و به انسان کرامت بخشید و از سر لطف بیکران و رحمت بی پایانش این بنده حقیر را توجهی نمود و فهم قطره ای از دریای علم را بر او آسان ساخت.

پس از حمد و ستایش خداوند متعال، به مصداق حدیث شریف «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق» بر خود لازم می دانم که از کلیه کسانی که به هر نحوی در به ثمر رسیدن این پایان نامه بنده حقیر را کمک و مساعدت نمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر محمد علی احمدیان که مسئولیت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده گرفته و در تمامی مراحل تحقیق، نگارنده را مرهون راهنمایی های عالمانه و لطف صبورانه خود قرار داده اند و همچنین از جناب آقای دکتر محمد رحیم رهنما که به عنوان استاد مشاور، در طول نگارش این پایان نامه نگارنده را با شفقت و بزرگواری یاری نمودند، همچنین از جناب آقای دکتر براتعلی خاکپور که به عنوان استاد داور نکته نظرات خود را در مورد پایان نامه بیان فرمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم. همچنین از کلیه اساتید گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد که در طول این سال ها از محضر آنها بهره های فراوانی برده ام، تقدیر و تشکر می نمایم.

از کلیه همکلاسی ها و دوستانم در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد به خصوص آقایان محسن اخوان مهدوی، محمد حسن امیدوار، مجتبی صادقی، روح الله اسدی، احمد آفتاب، مرتضی باقری و مجتبی عبداللهی صمیمانه تقدیر و تشکر می نمایم. همچنین از جناب آقای علی اکبر شریفی، غلامرضا زنگنه و جلیل زنگنه و برادر عزیزم حسن علیزاده که همکاری های لازم را با بنده حقیر داشته اند تقدیر و تشکر می نمایم. در پایان از دوست گرامی و مهربانم جناب آقای اسماعیل صالحی، کارشناس ارشد جامعه شناسی دانشگاه اصفهان، که با زحمات فراوان خود در تمام مراحل انجام پایان نامه بخصوص در مرحله تجزیه و تحلیل داده ها، مرا یاری نموده، سپاسگزارم.



بسمه تعالی .
 مشخصات رساله /پایان نامه تحصیلی دانشجویان .
 دانشگاه فردوسی مشهد

عنوان رساله /پایان نامه: بررسی مسائل و مشکلات مدیریت شهری در شهرهای کوچک (مطالعه موردی: شهرستان خواف)

نام نویسنده: غفور علیزاده

نام استاد(ان) راهنما: محمد علی احمدیان

نام استاد(ان) مشاور: محمد رحیم رهنما

رشته تحصیلی: جغرافیا و برنامه ریزی شهری	گروه: جغرافیا	دانشکده: ادبیات
تاریخ تصویب: ۱۳۸۷/۱۱/۱۵	تاریخ دفاع: ۱۳۸۸/۱۲/۱۵	
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	دکتری <input type="radio"/>	کارشناسی ارشد <input checked="" type="radio"/>

چکیده رساله /پایان نامه :

امروزه به دلیل نقش و اهمیت شهرهای کوچک در فرآیند توسعه، روستاهای زیادی به شهر تبدیل می شود. اما از آنجا که مدیریت شهری در شهرهای کوچک با مشکلات زیادی روبرو می باشد، برای رسیدن به اهداف توسعه بایستی مدیریت شهری در این شهرها تقویت شود؛ زیرا بدون توجه به عنصر مدیریت در شهرهای کوچک، این شهرها نخواهند توانست نقش خود را در توسعه منطقه ای و ملی به خوبی ایفا نمایند.

هدف این تحقیق بررسی مسائل و مشکلات مدیریت شهری در شهرهای کوچک می باشد؛ بدین منظور نقاط شهری شهرستان خواف (شامل شهرهای خواف، سنگان، سلامی، نشیمن و قاسم آباد) به عنوان محدوده مورد مطالعه و مدیران شهری این شهرها- به استثنای پرسنل خدماتی آنها- که تعداد آنها ۶۸ نفر می باشد، به عنوان نمونه آماری انتخاب شده است. روش تحقیق بر دو شیوه اسنادی و پیمایشی استوار بوده و ابزار جمع آوری داده ها در شیوه پیمایشی، پرسشنامه و مصاحبه بوده است.

در این تحقیق، عواملی از قبیل کمبود منابع مالی و درآمدی به عنوان مهم ترین مشکل، سطح پایین تخصص و آگاهی اعضای شورا و شهرداران و مشارکت پایین شهروندان در امور مربوط به شهر، به عنوان متغیرهای مسأله تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است.

نتایج این تحقیق نشان می دهد که کمبود منابع مالی به عنوان مهمترین مشکل مدیریتی در شهرهای کوچک بوده است. بررسی وضعیت تحصیلات، تخصص و آگاهی اعضای شورا و شهرداران در ارتباط با مدیریت شهری نیز بیانگر آن بوده است که تخصص و آگاهی زیادی نسبت به مدیریت شهری ندارند. همچنین بر اساس یافته های تحقیق، مشارکت پایین شهروندان، به عنوان دومین مشکل مدیریتی در شهرهای کوچک مطرح بوده و به طور کلی، شهروندان مشارکت چندانی در امور مربوط به شهر با اعضای شورا و شهرداری نداشته اند. بنابراین پیشنهاد می شود برای تقویت مدیریت شهری در شهرهای کوچک، دولت اعتبارات مالی بیشتری برای این شهرها در نظر گرفته و از طرف دیگر آموزش مدیران شهری و شهروندان در این شهرها مورد توجه جدی قرار گیرد. تقویت مشارکت های مردمی نیز از مهمترین راهکارهایی است که می تواند باعث تقویت جایگاه مدیریت شهری در شهرهای کوچک شود.

امضای استاد راهنما:	کلید واژه ها:
	۱. شهرهای کوچک
	۲. مدیریت شهری
	۳. توسعه منطقه ای
	۴. شورای شهر
	۵- خواف
تاریخ:	

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱- بیان مسأله..... ۲
- ۲-۱- ضرورت و اهمیت تحقیق..... ۳
- ۳-۱- اهداف تحقیق..... ۴
- ۴-۱- سابقه و پیشینه تحقیق..... ۵
- ۵-۱- سؤالات تحقیق..... ۱۳
- ۶-۱- فرضیات تحقیق..... ۱۳
- ۷-۱- روش گردآوری اطلاعات..... ۱۳
- ۸-۱- مراحل تحقیق..... ۱۴
- ۹-۱- مشکلات تحقیق..... ۱۴
- ۱۰-۱- محدوده مورد مطالعه..... ۱۴
- ۱۱-۱- جامعه آماری تحقیق..... ۱۵
- ۱۲-۱- حجم نمونه و روش نمونه گیری..... ۱۶
- ۱۳-۱- مفاهیم و اصطلاحات..... ۱۶

فصل دوم: مبانی نظری تحقیق

بخش اول: مبانی و تعاریف مدیریت و مدیریت شهری

- مقدمه..... ۲۱
- ۱-۱-۲- تعریف مدیریت..... ۲۱
- ۲-۱-۲- اهمیت مدیریت..... ۲۲

۲۳.....	۳-۱-۲- نظریه مدیریت علمی.....
۲۴.....	۴-۱-۲- وظایف مدیریت.....
۲۵.....	۵-۱-۲- تعریف مدیریت شهری.....
۲۶.....	۶-۱-۲- اهداف مدیریت شهری.....
۲۸.....	۷-۱-۲- گونه های مدیریت شهری.....
۳۰.....	۸-۱-۲- الگوهای اداره شهر در جهان.....
۳۳.....	۹-۱-۲- جمع بندی.....

بخش دوم: مدیریت شهری در جهان و ایران

۳۵.....	مقدمه.....
۳۵.....	۱-۲-۲- مدیریت شهری در جهان.....
۴۱.....	۲-۲-۲- مدیریت شهری در ایران.....
۴۱.....	۱-۲-۲-۲- تعریف شهرداری.....
۴۲.....	۲-۲-۲-۲- بررسی سیر تحول تاریخی مدیریت شهری و شهرداری ها در ایران تا انقلاب اسلامی.....
۴۳.....	۱-۲-۲-۲- شیوه اداره امور شهرهای ایرانی تا قبل از دوران معاصر (۱۲۸۵ ه. ش).....
۴۴.....	۲-۲-۲-۲- تشکیل شهرداری ها در ایران (۱۳۰۹-۱۲۸۵ ه. ش).....
۴۶.....	۳-۲-۲-۲- مدیریت شهری و شهرداری های ایران در دوره اول حکومت پهلوی (۱۳۲۸-۱۳۰۹ ه. ش).....
۴۸.....	۴-۲-۲-۲- مدیریت شهری و شهرداری های ایران در دوره نهضت های ملی (۱۳۳۲-۱۳۲۸ ه. ش).....
۴۸.....	۵-۲-۲-۲- مدیریت شهری و شهرداری های ایران در دوره مدرنیزاسیون (۱۳۵۷-۱۳۳۲ ه. ش).....

۳-۲-۲-۲-۲	شناسایی و تبیین سیستم مدیریت شهری و شهرداری ها در ایران پس از انقلاب اسلامی.....	۵۰
۴-۲-۲-۲-۲	شرح وظایف شهرداری ها در ایران.....	۵۵
۵-۲-۲-۲-۲	سطوح مدیریت شهری در ایران.....	۵۸
۱-۵-۲-۲-۲	سطح کلان مدیریت شهری.....	۵۸
۲-۵-۲-۲-۲	سطح منطقه ای مدیریت شهری.....	۶۲
۳-۵-۲-۲-۲	سطح محلی مدیریت شهری.....	۶۴
۶-۲-۲-۲-۲	عناصر غیر رسمی مؤثر بر مدیریت شهری.....	۶۶
۷-۲-۲-۲-۲	مقایسه سیستم مدیریت شهری در ایران و کشورهای توسعه یافته.....	۶۷
۸-۲-۲-۲-۲	جمع بندی.....	۶۹

بخش سوم: شهرهای کوچک و مسائل مدیریتی آنها

	مقدمه.....	۷۴
۱-۳-۲	شهرنشینی و تحولات آن در سطح جهان.....	۷۵
۲-۳-۲	مفاهیم و ویژگی های شهرهای کوچک.....	۷۷
۱-۲-۳-۲	تعریف شهر و ملاک های شناخت شهر و روستا.....	۷۷
۲-۲-۳-۲	تعریف شهر کوچک و ویژگی های آن.....	۷۹
۳-۲-۳-۲	معیارهای شناخت شهر در کشورهای مختلف جهان.....	۸۰
۴-۲-۳-۲	تجربیات جهانی در زمینه توسعه شهرهای کوچک.....	۸۱
۵-۲-۳-۲	معیار جمعیتی شناخت شهرهای کوچک.....	۸۷
۶-۲-۳-۲	دلایل توجه به شهرهای کوچک و جانبداری از آنها در برنامه ریزی های توسعه.....	۸۹
۷-۲-۳-۲	دیدگاه های موجود در زمینه نقش شهرهای کوچک در توسعه.....	۹۴
۸-۲-۳-۲	سابقه توجه به شهرهای کوچک در برنامه های عمرانی و طرح های آمایش	

- ۹۷..... سرزمین ایران
- ۹۹..... ۲-۳-۲-۹- روند تطور معیارهای شناخت شهر در ایران
- ۱۰۰..... ۲-۳-۲-۱۰- فرآیند تبدیل روستا به شهر در ایران (در حال حاضر)
- ۱۰۲..... ۲-۳-۳-۳- مشکلات شهرهای کوچک در سطح جهان و ایران
- ۱۰۲..... ۲-۳-۳-۱- مشکلات مدیریتی شهرهای کوچک در سطح جهانی
- ۱۱۳..... ۲-۳-۳-۲- چالش های مدیریت شهری در ایران
- ۱۱۹..... ۲-۳-۳-۳- بررسی جمعیت شهری و تعداد نقاط شهری ایران
- ۱۲۳..... ۲-۳-۳-۴- بررسی روند افزایش تعداد شهرهای کوچک در شبکه شهری کشور
- ۱۲۴..... ۲-۳-۳-۵- اثرات احداث شهرداری در یک نقطه سکونتگاهی
- ۱۲۶..... ۲-۳-۳-۶- مدل تحلیلی تحقیق
- ۱۲۸..... ۲-۳-۳-۷- مسائل و مشکلات شهرهای کوچک در ایران
- ۱۴۳..... ۲-۳-۴- جمع بندی

فصل سوم: شناخت محدوده مورد مطالعه

- ۱۴۷..... ۳-۱- موقعیت و حدود جغرافیایی شهرستان خواف
- ۱۴۹..... ۳-۲- ویژگی های طبیعی شهرستان
- ۱۴۹..... ۳-۲-۱- زمین شناسی شهرستان
- ۱۵۰..... ۳-۲-۲- ژئومورفولوژی شهرستان
- ۱۵۰..... ۳-۲-۳- ویژگی های اقلیمی
- ۱۵۲..... ۳-۲-۴- بررسی منابع آب
- ۱۵۳..... ۳-۲-۵- وضعیت خاک شناسی
- ۱۵۳..... ۳-۲-۶- بررسی شیب زمین
- ۱۵۴..... ۳-۳- سابقه تاریخی شهرستان
- ۱۵۶..... ۳-۴- مشخصات جمعیتی شهرستان

۳-۵- مشخصات اقتصادی شهرستان..... ۱۵۹

۳-۶- زیربناهای خدماتی شهرستان..... ۱۶۰

فصل چهارم: بررسی مسائل و مشکلات مدیریت شهری در شهرهای مورد مطالعه

۴-۱- سابقه تاریخی شهرهای مورد مطالعه..... ۱۶۳

۴-۲- خصوصیات اجتماعی - جمعیتی شهرهای مورد مطالعه..... ۱۶۸

۴-۳- خصوصیات اقتصادی شهرهای مورد مطالعه..... ۱۷۱

۴-۴- خصوصیات کالبدی شهرهای مورد مطالعه..... ۱۷۷

۴-۵- بررسی و تحلیل مدیریت شهری در محدوده مورد مطالعه..... ۱۸۷

۴-۵-۱- شرح وظایف شهرداری ها و ارزیابی عملکرد آن..... ۱۸۸

۴-۵-۲- وضعیت تحصيلات نیروی انسانی شهرداری های مورد مطالعه..... ۱۹۳

۴-۵-۳- شورای اسلامی شهر و شرح وظایف و عملکرد آن..... ۱۹۵

۴-۵-۴- سایر سازمان ها و ادارات دخیل در مدیریت شهری..... ۱۹۸

۴-۵-۵- نتیجه گیری..... ۱۹۹

۴-۶- جمع بندی..... ۲۰۵

فصل پنجم: آزمون فرضیات و ارائه پیشنهادات

مقدمه..... ۲۱۰

۵-۱- آزمون فرضیه ها..... ۲۱۰

۵-۲- ارائه پیشنهادات..... ۲۱۷

پیوست یک: وظایف شورای اسلامی شهر..... ۲۲۰

پیوست دو: پرسشنامه..... ۲۲۵

منابع و مأخذ..... ۲۳۰

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: اهداف مدیریت شهری و زمینه مطالعاتی آن.....	۲۶
جدول ۲-۲: مزایا و معایب انواع مدل‌های مدیریت شهری.....	۳۱
جدول ۳-۲: تغییرات جمعیت شهرنشین و شهرهای ایران (۱۳۸۵ - ۱۳۴۵).....	۵۰
جدول ۴-۲: طبقه بندی عملکردی وظایف شهرداری ها.....	۵۵
جدول ۵-۲: ویژگی‌های مدیریت شهری در ایران و کشورهای توسعه یافته.....	۶۸
جدول ۶-۲: طبقه بندی شهرهای کشور بر اساس برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران (۱۳۷۷-۱۳۷۳).....	۸۸
جدول ۷-۲: تعداد شهرداری های ژاپن در فاصله سالهای ۱۹۹۵-۱۸۸۳.....	۱۰۷
جدول ۸-۲: نقش همکاری سازمان های شهری با شهرداری ها در کاهش هزینه های شهری در اسپانیا.....	۱۰۹
جدول ۹-۲: طبقه بندی شهرهای ایران بر اساس برنامه دوم توسعه به تفکیک کل کشور و استان خراسان رضوی (جمعیت سال ۱۳۸۵).....	۱۱۹
جدول ۱۰-۲: تعداد کل شهرداری های کشور و استان خراسان رضوی به تفکیک درجه شهرداری (۱۳۸۵).....	۱۲۰
جدول ۱۱-۲: شهرداری های خراسان رضوی به تفکیک درجه (۱۳۸۵).....	۱۲۱
جدول ۱۲-۲: شهرداریهای درجه یک استان خراسان رضوی، جمعیت و سال تأسیس آنها.....	۱۲۲
جدول ۱-۳: وضعیت اقلیمی شهرستان خواف بر حسب ماه.....	۱۵۰
جدول ۲-۳: بخشها و دهستان های تابعه شهرستان خواف در سال ۱۳۶۹.....	۱۵۴
جدول ۳-۳: بخش ها و دهستان های شهرستان خواف در سال ۱۳۷۲.....	۱۵۴
جدول ۴-۳: شهرستان خواف به تفکیک بخش و شهر در سال ۱۳۸۵.....	۱۵۵

- جدول ۳-۵: تعداد جمعیت و خانوار شهری و روستایی شهرستان خواف به تفکیک هر بخش (۱۳۸۵)..... ۱۵۶.
- جدول ۳-۶: جمعیت نقاط شهری شهرستان خواف (۱۳۸۵-۱۳۶۵)..... ۱۵۷.
- جدول ۳-۷: امکانات آموزشی شهرستان خواف (۱۳۸۶)..... ۱۵۹.
- جدول ۴-۱: روند تحولات جمعیت شهر خواف طی سالهای ۱۳۳۵-۱۳۸۵..... ۱۶۷.
- جدول ۴-۲: تحولات جمعیتی شهر سنگان در طی دوره های مختلف آماری..... ۱۶۸.
- جدول ۴-۳: تحولات جمعیتی نشتیفان در فاصله زمانی ۱۳۸۵-۱۳۴۵..... ۱۶۹.
- جدول ۴-۴: تحولات جمعیتی در شهر قاسم آباد در فاصله زمانی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۴۵..... ۱۷۰.
- جدول ۴-۵: سهم بخش های عمده اقتصادی شهر سنگان و جمعیت شاغل هر بخش..... ۱۷۲.
- جدول ۴-۶: سطوح و سرانه های موجود، استاندارد و مورد نیاز شهر خواف در وضع موجود (۱۳۸۵)..... ۱۷۸.
- جدول ۴-۷: وضعیت اراضی خدماتی شهر سنگان..... ۱۸۰.
- جدول ۴-۸: کاربری های عمده شهر نشتیفان به تفکیک مساحت و سرانه هریک..... ۱۸۲.
- جدول ۴-۹: کاربری های عمده شهر سلامی، مساحت و سرانه هر یک از کاربری ها..... ۱۸۵.
- جدول ۴-۱۰: مساحت کاربری اراضی شهری قاسم آباد بر حسب متر مربع..... ۱۸۷.
- جدول ۴-۱۱: میزان تحصيلات نیروی انسانی شهرداریها به تفکیک هر شهر..... ۱۹۲.
- جدول ۵-۱: وضعیت پرسشگران از نظر ویژگی های سنی، جنسی و سابقه آنها..... ۲۰۷.
- جدول ۵-۲: مهم ترین مشکلات مدیریتی به ترتیب اولویت از نظر پاسخگویان..... ۲۰۸.
- جدول ۵-۳: آزمون کروسکال والیس کمبود منابع مالی بر حسب شهر..... ۲۰۹.

جدول ۵-۴: آزمون کروسکال والیس کمبود منابع مالی بر حسب سمت..... ۲۱۰

فهرست اشکال

- شکل ۱-۲: وظایف مدیریت و ارتباط آنها با هم..... ۲۴
- شکل ۲-۲: مدل کنونی اداره شهر بر اساس قانون شوراها مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحیه ۱۳۸۲..... ۵۳
- شکل ۳-۲: روابط سازمانی وزارت کشور و واحدهای تابعه آن با شهرداریها..... ۵۸
- شکل ۴-۲: سطوح مدیریت شهری در ایران..... ۶۰
- شکل ۵-۲: الگوی عمومی نظام مدیریت شهری و جایگاه شورای شهر در ایران..... ۶۴
- شکل ۶-۲: رابطه و نقش صنعتی شدن شهرهای کوچک و توسعه روستایی، منطقه ای و ملی..... ۸۵
- شکل ۷-۲: روند اداری - قانونی تبدیل روستا به شهر در

ایران..... ۱۰۰

شکل ۸-۲: مدل تحلیلی تحقیق..... ۱۲۶

شکل ۹-۲: چرخه مهاجرت از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ..... ۱۲۹

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۲: جمعیت پیش بینی شده شهری و روستایی جهان در فاصله سالهای ۲۰۳۰-۱۹۵۰... ۷۵
- نمودار ۱-۳: جمعیت نقاط و تعداد خانوار شهری و روستایی شهرستان خواف (۱۳۸۵)..... ۱۵۵
- نمودار ۲-۳: تعداد جمعیت هر یک از بخش های شهرستان خواف (۱۳۸۵)..... ۱۵۶
- نمودار ۳-۳: جمعیت نقاط شهری شهرستان خواف (۱۳۸۵-۱۳۶۵)..... ۱۵۷

فهرست نقشه ها

نقشه ۱-۱: محدوده مورد مطالعه (شهرستان خواف)..... ۱۴

نقشه ۳-۱: موقعیت شهرستان خواف در استان خراسان رضوی و تقسیمات سیاسی شهرستان

خواف.....۱۴۷

نقشه ۳-۲: موقعیت شهرستان خواف در استان خراسان رضوی.....۱۴۷

نقشه ۴-۱: محدوده فعلی شهر خواف.....۱۷۷

نقشه ۴-۲: محدوده فعلی شهر سنگان.....۱۷۹

نقشه ۴-۳: محدوده فعلی شهر نشتیفان.....۱۸۱

نقشه ۴-۴: محدوده فعلی شهر سلامی.....۱۸۳

نقشه ۴-۵: محدوده فعلی شهر قاسم آباد.....۱۸۶

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱- بیان مسأله

هرگاه صحبت از شهر و مشکلات اداری آن به وجود می آید، شاید بی اختیار تصویر شهر بزرگی چون تهران، مشهد و ... در اذهان نقش می بندد که مشکلات فراوانی از قبیل شلوغی و ازدحام جمعیت، ترافیک، گرانی مسکن و ... را در ذهن مطرح می کند. این موارد، تصویر زندگی در همه‌ی شهرها نیست؛ تعداد بسیار زیادی از شهرهای ما را شهرهای به اصطلاح کوچک و روستا-شهرهایی تشکیل می دهند که مشکلات خاص خود را داشته و به دلایل مختلفی از جمله تمرکز امکانات و خدمات در شهرهای بزرگ و شکل گیری پدیده‌ی نخست شهری در شبکه‌ی شهری ایران و به تبع آن مشکلات فراوان شهرهای بزرگ، باعث عدم توجه جدی به مشکلات شهرهای کوچک شده است.

در طی سال‌های اخیر در کشور ما نقش شهرهای کوچک و متوسط به ضعف گراییده و شبکه شهری زنجیره‌ای باعث ضعیف تر شدن این شهرها از نظر اقتصادی، اجتماعی و فضایی شده است. در واقع می توان گفت که در سال‌های اخیر بیشتر سیاست‌ها و توجهات به سمت شهرهای بزرگ و کلان شهرها معطوف شده و از این نکته غفلت گردیده است که حل مسائل و مشکلات مادرشهرها و کلان شهرها تا حد زیادی بستگی به ساماندهی و حل مشکلات شهرهای کوچک و متوسط دارد (فنی، ۱۳۸۲: ۱۱). مثلاً با گسترش امکانات و خدمات در شهرهای کوچک و متوسط می توان از مهاجرت به شهرهای بزرگ جلوگیری کرد و اقتصادی پویا برای این شهرها به وجود آورد (معصوم، ۱۳۸۰: ۱۲).

امروزه تبدیل روستا به شهر به عنوان یک چالش اساسی در مباحث شهرنشینی و توسعه مطرح بوده و بسیاری از کشورها خصوصاً کشورهای در حال توسعه با آن مواجه هستند. در ایران نیز به دلیل تغییر قوانین تقسیمات کشوری در زمینه‌ی شناخت شهر در اوایل دهه‌ی ۱۳۷۰ و به دنبال آن افزایش روند تبدیل روستا به شهر، سبب شده که تعداد شهرهای کشور در سال ۱۳۸۷ به ۱۰۵۴ شهر برسد و بر تعداد شهرهای کوچک در شبکه‌ی سکونتگاهی شهری کشور افزوده شود؛ به طوری که فقط در سال ۱۳۸۷، ۳۶ نقطه‌ی شهری جدید به شبکه‌ی شهری کشور افزوده شده است.